

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

**RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK
INSTELLING VOOR AFSTANDSONDERWIJS VO**
Instituut voor Nederlands Internetonderwijs

Plaats : Rijen
BRIN nummer : 30MR|C1
Datum onderzoek : 5 november 2018
Datum vaststelling : 7 mei 2019

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	5
2	KWALITEITSPROFIEL.....	7
3	BESCHOUWING	10
4	VERVOLG VAN HET TOEZICHT.	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs bezocht de instelling voor afstandsonderwijs Instituut voor Nederlands Internetonderwijs (INIO) te Rijen in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.

Bij dit kwaliteitsonderzoek doen we onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door ons te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve rol van leerlingen, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan enkele documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben. Daarnaast hebben wij tijdens het schoolbezoek een aantal documenten ingezien.

Het betreft:

- Ouderbrief mei 2018;
- uitkomsten van het startersonderzoek;
- resultaten van de leerlingen;
- halfjaarlijkse rapportages voor de ouders;
- beschrijving en uitwerking van het schrijfprogramma;
- het leerlingvolgsysteem.

We hebben de informatie uit deze documenten bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van bovengenoemde documenten;
- Bezoek aan de instelling, waarbij de voortgang van het onderwijs is onderzocht;
- Bijwonen van twee skype-lessen;
- Gesprekken met de directeur-leraar en een leraar primair onderwijs over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprek met het bestuur;

- Telefonisch interview met enkele ouders;
- Enquête bij leerlingen.

Aan het eind van het schoolbezoek hebben we de voorlopige kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de directeur-leraar. In de weken na het bezoek zijn de telefonische interviews bij de ouders en de schriftelijke enquêtes bij de leerlingen uitgevoerd.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geven we een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.				•
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	
3.3	De uitvoer van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.				•

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.1	De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				•
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				•
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.				•

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.				•
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.				•
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.				•
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.				•

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
N1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima	•	

3 BESCHOUWING

Dit hoofdstuk beschrijft ons oordeel over de kwaliteit van het primair onderwijs van de Stichting Instituut voor Nederlands Internet Onderwijs (INIO) in Rijen en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij leggen we zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

INIO biedt afstandsonderwijs aan in de Nederlandse taal aan leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs. INIO bestaat sinds 2008 en is vanaf 2011 aangesloten bij de stichting NOB. In 2014 bezocht de inspectie de school voor het eerst. Op het moment van het inspectiebezoek volgen 27 leerlingen Nederlands onderwijs bij INIO, ongeveer gelijk verdeeld over primair en voortgezet onderwijs. Het leerlingenaantal is vrij stabiel. Het bestuur geeft aan dat het doel is om een leerlingenaantal van minimaal 20 en maximaal 40 leerlingen te hebben. Sinds dit schooljaar kan INIO ook kleuteronderwijs (groep 1 en 2) bieden, maar daar zijn nog geen leerlingen voor ingeschreven. Ook geeft de school dit jaar voor het eerst les aan leerlingen in vo-4 en vo-5 (dit was voorheen tot vo-3) en bereidt INIO deze leerlingen voor op het IB-examen.

Het onderwijs van INIO is plaats- en tijdonafhankelijk en vindt in principe schriftelijk plaats. Veel leerlingen wonen al langere tijd in het buitenland en hebben op meerdere plekken ntc-onderwijs of afstandsonderwijs gevolgd. Naast het schriftelijke standaardprogramma (digitaal) is het mogelijk dit programma aan te vullen met skype-sessies met de leraar. Ook kan het schriftelijke programma vervangen worden door een 'skype-programma'. Inmiddels zijn meerdere varianten van ondersteuning ontstaan en hebben veel leerlingen een programma op maat. Van de 27 leerlingen hebben 21 leerlingen een individueel eigen programma in combinatie met skypesessies en volgen zes leerlingen het schriftelijke programma met schriftelijke feedback op maat. Het onderwijs is vooral gericht op richting-1 leerlingen (leren Nederlandse taal op hetzelfde niveau en in hetzelfde tempo als leeftijdsgenoten in Nederland) en richting-2 leerlingen (zelfde niveau maar doen er maximaal twee jaar langer over dan leeftijdsgenoten in Nederland). Tijdens dit schooljaar is daarnaast als proef een apart groepje R3-leerlingen gestart met ondersteuning ter plekke van een Nederlandstalige leraar. INIO ondersteunt deze leraar.

INIO werkt met één directeur-leraar, die het grootste gedeelte van het

onderwijs verzorgt, met daarnaast nog drie leraren die ieder twee leerlingen begeleiden in het primair onderwijs en één leraar die inzetbaar is voor het voortgezet onderwijs. Deze laatste heeft op dit moment geen leerlingen. Het bestuur bestaat sinds de start van de school uit dezelfde drie personen en heeft vooral een toezichthoudende taak.

Dit rapport gaat over het primair en over het voortgezet onderwijs. De oordelen en onderbouwing voor beide sectoren zijn hetzelfde, daarom verschijnt er één rapport over het primair en voortgezet onderwijs.

Algemeen beeld

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs als voldoende. We beoordelen alle onderdelen als minimaal voldoende, voor onderdelen van het aanbod, voor de afstemming op verschillen tussen leerlingen en de extra zorg voor leerlingen die dit nodig hebben, krijgt INIO een goede waardering. Dit is een mooie prestatie. Opvallend goed uitgewerkt zijn het doordacht uitgewerkte aanbod met een eigen leerlijn voor schrijfonderwijs, de stimulerende feedback op maat die alle leerlingen krijgen en het feit dat de school alle leerlingen heel goed in beeld heeft.

Toelichting

Leerresultaten

Primair onderwijs

De leerresultaten aan het einde van de basisschoolperiode zijn voldoende. Dit beoordelen wij aan de hand van de resultaten van de leerlingen in groep 8 in de laatste drie schooljaren. Het aantal leerlingen per schooljaar is gering maar alle vijf de leerlingen die de afgelopen drie schooljaren de methode onafhankelijke toetsen van groep 8 hebben gemaakt, hebben op de taaldomeinen begrijpend lezen, spelling en woordenschat, ruim voldoende tot goede resultaten.

Voor de tussentijdse resultaten geldt dat de school deze volgt door middel van schriftelijk werk, schrijfoopdrachten, observaties en methodeonafhankelijke toetsen. Wij beoordelen de tussenresultaten van scholen in Nederland, en daarmee ook van scholen in het buitenland, niet meer. Het is de verantwoordelijkheid van scholen zelf hier doelen voor te stellen en de tussenresultaten te analyseren. Dit doet de school tot nu toe met name op leerlingniveau. We zien dat de school dit goed in beeld heeft.

Voortgezet onderwijs

Voor het voortgezet onderwijs geldt dat leerlingen op gebied van Nederlandse taal geen vertraging oplopen tijdens de schoolperiode. We kunnen geen oordeel geven over de examenresultaten van de leerlingen. INIO gaf tot dit schooljaar geen lessen in de laatste twee jaren van het voortgezet onderwijs. Dit schooljaar is INIO hiermee gestart. Voor de eindresultaten geldt dat deze niet te beoordelen zijn.

Onderwijspraktijk

Aanbod is goed op orde, schrijfonderwijs is een sterk onderdeel van de school

Het aanbod van INIO is goed doordacht en de school heeft gerichte keuzes gemaakt, passend bij het specifieke karakter van het afstandsonderwijs dat de school biedt. Het aanbod is uitgewerkt in een jaarplanning per leerjaar en kan aangepast worden op basis van de vorderingen van de leerlingen. De gebruikte methoden zijn dekkend voor de kerndoelen en referentieniveaus in het primair onderwijs en in het voortgezet onderwijs.

INIO heeft een eigen leerlijn schrijfonderwijs ontwikkeld met bijbehorende feedback afspraken waardoor leerlingen in alle leerjaren op hun niveau uitgedaagd worden hun schrijfvaardigheden te ontwikkelen en uit te breiden. Daarnaast krijgt iedere leerling een boekenpakket dat op maat is en de voorkeuren zijn afgestemd op de leerlingen.

Vershil in onderwijsbehoeften goed uitgewerkt en onderwijs op maat

Het team heeft de leerlingen goed in beeld en vertaalt dit naar op de leerlingen afgestemde leerinhouden, verwerking en feedback. Differentiatie is gebaseerd op observaties, gemaakte opdrachten, huiswerk en methode-onafhankelijke toetsen. De school biedt echt maatwerk, dit wordt bevestigd door de ouders, met wie de inspectie gesproken heeft.

Alle leermiddelen zijn in een toegankelijke en flexibele elektronische leeromgeving geplaatst voor leerlingen en hun ouders. De leraren zetten de leerstof en opdrachten wekelijks 'klaar'. In het standaardprogramma krijgen de leerlingen wekelijks schriftelijk feedback op maat. Leerlingen, die ook via skype-sessies begeleid worden, krijgen daarnaast wekelijks een skype-les van hun leraar. Hierin geeft de leraar instructie, feedback geeft op het gemaakte werk en neemt de verwerking van de nieuwe leerstof door. De feedback gaat niet alleen in op de inhoud en de vorm van het werk maar juist ook op het proces van leren. Voor de schrijfoopdrachten heeft de school hiervoor een specifiek systeem ontwikkeld met de zogenaamd 'commentaarversie' waarin stimulerende vragen gesteld worden en de leerling uitgedaagd wordt een betere versie te maken (de 'eindversie'). De laatste jaren krijgt de school meer leerlingen die extra zorg nodig hebben zoals bijvoorbeeld leerlingen met dyslexie, of leerlingen met

achterstanden op gebied van Nederlandse taal omdat ze langere tijd geen onderwijs hebben gehad. Of juist leerlingen die sneller door de leerstof gaan dan hun leeftijdsgenoten in Nederland. Voor al deze leerlingenzorg is het programma aangepast waaronder de instructie, de leerstof, de verwerking, feedback en eventueel de contacttijd via Skype. Deze zorg op maat is een sterk punt van INIO.

Ouders zijn tevreden

Uit het gesprek dat wij met enkele ouders voerden komt naar voren dat zij heel tevreden zijn met het onderwijs dat INIO biedt. Dit geldt voor het standaard schriftelijke programma en ook voor het programma, aangevuld met wekelijkse skype-sessies met de leraar.

De ouders zijn tevreden over de manier van lesgeven, over de vorderingen van hun kind en over de stimulerende manier van feedback geven van het team. Zij ontvangen twee keer per jaar een rapportage over de vorderingen van hun kind(eren) en daarnaast een verslag per toets. De lijnen met de leraren zijn kort, ondanks de afstanden en vaak ook het tijdsverschil.

Kwaliteitszorg

Hoewel alle beoordeelde onderdelen van de kwaliteitszorg minimaal voldoende zijn, zijn hier nog enkele aandachtspunten.

Toe naar eigen normen en bepalen eindniveau

Het team heeft de onderwijsbehoeften van de leerlingen goed in beeld en stemt het onderwijs hierop af per leerling. De school 'staat' en het past bij de fase van INIO om ook op schoolniveau de resultaten te gaan analyseren, conclusies te trekken en eigen normen te stellen. Een stagiaire is bezig de doorstroom van de leerlingen van INIO in het vervolgonderwijs in beeld te brengen. Ook deze gegevens kan de school bij haar analyse betrekken. Voor het voortgezet onderwijs geldt dat de school leerlijnen heeft tot en met leerjaar 3 op drie niveaus. Daarna is het programma op maat en geldt dat de school nu 'meegroeit' met de behoeften van haar leerlingen. Het bestuur en de directie kunnen duidelijker bepalen hoe leerlingen hun onderwijs op INIO kunnen afsluiten.

Taakverdeling tussen bestuur en directeur is helder

Het bestuur bestaat vanaf 2011 uit dezelfde drie personen. De taken en verantwoordelijkheden van het bestuur en van de directeur-leerkracht zijn vastgelegd. Het bestuur heeft met name een toezichthoudende taak en functioneert vooral als een 'critical friend' om de directeur scherp te houden, zoals ze zelf aangeven. Het bestuur vergadert maandelijks met de

directeur. INIO werkt met een jaarlijkse schoolgids en een dynamisch schoolplan. Dit schoolplan stelt de directeur-leerkracht jaarlijks bij en de school formuleert voor elk nieuw schooljaar enkele aandachtspunten. INIO heeft afspraken over het aanbod, de wijze van lesgeven en van feedback geven zoveel mogelijk vastgelegd. Wel is de school kwetsbaar met één directeur-leerkracht, tevens oprichter van de school, die het grootste gedeelte van de lessen geeft. Ook is het standaardprogramma van INIO inmiddels zo gedifferentieerd dat er veel varianten zijn. Dit is een sterk punt van de school, maar is ook erg afhankelijk van de deskundigheid en vaardigheden van de directeur-leerkracht. Het bestuur onderkent dit en wil een zogenaamd 'noodplan' continuïteit op laten stellen.

Evaluaties plannen

De school heeft zicht op haar kwaliteit. Dit is voldoende, zeker gezien de kleinschaligheid van de school en de persoonlijke contacten met de leerlingen en de ouders. Op schoolniveau kan dit planmatiger worden ingezet, gekoppeld aan specifieke vraagstukken van de school. Tot nu toe heeft de school een ouderenquête gehouden (2014) en een zogenaamde startersenquête voor nieuwe ouders (2017).

Ten slotte verantwoordt INIO zich in voldoende mate naar de ouders over de doelen en resultaten van de school via de schoolgids, ouderbrieven, rapportages en persoonlijke gesprekken via skype, passend bij de specifieke omstandigheden van het afstandsonderwijs. De informatie op de website is aan een update toe.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concluderen we dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.